

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K nárokom dlžníka pri postúpení pohľadávky**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/125/2018 zo dňa 27. 6. 2019
- 2. Vplyv neudelenia súhlasu zástupcov zamestnancov na platnosť výpovede**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/151/2018 zo dňa 27. 6. 2019
- 3. Účel zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany a prípustnosť dovolania podľa CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/261/2018 zo dňa 27. 6. 2019
- 4. Kolaudačné rozhodnutie ako titul nadobudnutia vlastníctva k rozostavanému bytu**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5S/165/2017 zo dňa 21. 5. 2019
- 5. K zodpovednosti školy a školského zariadenia za škodu pri úraze dieťaťa pri výchove v vzdelávaní**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/99/2019 zo dňa 27. 5. 2019
- 6. Rozhodovacia právomoc o statuse SZČO v poistných vzťahoch**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/12/2019 zo dňa 25. 6. 2019
- 7. Čo sa považuje za bežnú súčasť domu bez ohľadu na to, ako je to k domu pripevnené**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/311/2018 zo dňa 25. 10. 2018
- 8. Zámerné neuplatnenie práva na výživné matkou a dôvod pre priznanie výživného spätne**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 8CoP/1/2019 zo dňa 31. 5. 2019
- 9. Pri posudzovaní splnenia podmienok pre vrátenie daru sú súde povinné skúmať aj správanie darcu**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 25Co/89/2018 zo dňa 20. 6. 2019
- 10. K dôkaznému bremenu ohľadom totožnosti cestujúceho v prípade odcudzenia občianskeho preukazu**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/180/2018 zo dňa 27. 5. 2019
- 11. K limitom zmluvnej slobody účastníkov odstúpenia ohľadom dojednaní podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/287/2018 zo dňa 15. 5. 2019
- 12. Ak sa navrhovateľ na pojednávaní nevie vyjadriť k príčinám rozvratu manželstva, nie je to dôvod pre zamietnutie návrhu o rozvod**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/14/2019 zo dňa 28. 6. 2019
- 13. K vyvráteniu dôkazu verejnou listinou**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/55/2019 zo dňa 5. 2. 2020
- 14. Vyhlásenie dlžníka ako dôkaz o prevzatí predmetu pôžičky**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co/26/2019 zo dňa 30. 5. 2019
- 15. Uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/47/2018 zo dňa 27. 6. 2019

1. K nárokom dlžníka pri postúpení pohľadávky

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/125/2018 zo dňa 27. 6. 2019

Anotácia:

Okresný súd rozsudkom rozhodol, že zmluva o pôžičke, uzavretá medzi spoločnosťou a žalobcami 1/ a 2/ je bezúročná a bez poplatkov. V súvislosti s námietkou žalovaného o neurčovaní a nepreverení podmienok zmluvy, pretože pohľadávku iba kúpil uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky prevzal na seba všetky práva a povinnosti pôvodného veriteľa.

Krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému prisúdil náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd prvej inštancie použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a na daný skutkový stav ho nesprávne aplikoval. Odvolací súd zdôraznil, že predmetom postúpenia môže byť len určitá pohľadávka, t. j. právo na plnenie, lebo postúpením pohľadávky nedochádza k postúpeniu vzťahu, na základe ktorého pohľadávka vznikla, preto nemá postupca oprávnenia z toho vzťahu, ale má len práva, ktoré prináležia postúpenej pohľadávke.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia odvolanie. Predmetom odvolania bolo vyriešenie otázky, a to aké práva možno považovať za práva spojené s postúpenou pohľadávkou, ktoré prechádzajú z postupcu na postupníka.

Právna veta:

Ak sa však postupuje pohľadávka, s postúpenou pohľadávkou dochádza bez ďalšieho aj k prevodu ďalších práv spojených s pohľadávkou, ktoré sú na prevádzanej pohľadávke závislé (§ 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Tú časť žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhajú určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, treba považovať za právo, ktoré je s postúpenou pohľadávkou spojené. Dovolací súd opakuje, že pokiaľ by tomu tak nebolo a nebolo by dlžníkom priznané právo domáhať sa žalobou voči postupníkovi určenia, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi postupcom a dlžníkmi je bezúročná a bez poplatkov, došlo by k výraznému zhoršeniu práva dlžníkov. Žalobcovia (dlžníci) majú právo domáhať sa určenia, že zmluva uzavretá s pôvodným veriteľom (postupcom) je bezúročná a bez poplatkov a toto právo im vyplýva z § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. V prípade, ak by dovolací súd rozhodol inak a trval na tom, že vyššie uvedené právo si môžu dlžníci (žalobcovia) uplatniť len vo vzťahu k pôvodnému účastníkovi zmluvy (pôvodnému veriteľovi – postupcovi), podanie takejto žaloby a rozhodnutia v prospech dlžníkov by malo iba akademický charakter. Aktuálneho veriteľa (postupníka) by toto rozhodnutie nezaviazalo, pretože by nebol stranou sporu. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že právo domáhať sa určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov je v danom prípade právom vyplývajúcim zároveň zo zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Postúpenie pohľadávky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 529 ods. 1

2. Vplyv neudelenia súhlasu zástupcov zamestnancov na platnosť výpovede

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/151/2018 zo dňa 27. 6. 2019

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal určenia, že výpoveď daná mu žalovaným o skončení pracovného pomeru je neplatná. Okresný súd rozhodol o tom, že výpoveď je neplatná a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vychádzal zo skutočnosti, že žalobca bol predsedom odborovej organizácie pôsobiacej u žalovaného, a žalovaný mu mohol preto dať výpoveď len s predchádzajúcim súhlasom odborovej organizácie. Odborová organizácia na základe žiadosti žalovaného ako zamestnávateľa odmietla žalovanému udeliť svoj súhlas na výpoveď žalobcovi.

Krajský rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil §421 ods. 1 písm. b/ CSP. Namietal, že rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 273/2013, na ktoré opakovane poukazoval odvolací súd nerieši analogickú právnu otázku s otázkou, ktorá je predmetom tohto dovolacieho konania.

Právna veta:

Predmetné ustanovenie neukladá súdu povinnosť skúmať okolnosti z vlastnej iniciatívy. Dovolací súd poznamenáva, že zákon pripúšťa možnosť nahradiť nedostatok predchádzajúceho súhlasu zástupcov zamestnancov s výpoveďou alebo okamžitým skončením pracovného pomeru rozhodnutím súdu. Táto možnosť prichádza do úvahy vtedy, ak zástupcovia zamestnancov odmietli udeliť súhlas a ak sú ostatné podmienky uvedených zrušovacích prejavov splnené a súd v spore o určenie ich neplatnosti zistí, že od zamestnávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. V takomto prípade je výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru platné. Dovolací súd uvádza, že § 240 ods. 9 Zákonníka práce, nestanovuje povinnosť aplikácie tohto ustanovenia len pre konkrétny dôvod výpovede, ale ustanovuje možnosť aplikácie tohto ustanovenia všeobecne na ktorýkoľvek výpovedný dôvod uvedený v § 63 ods. 1 Zákonníka práce.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Výpoveď, Súhlas zástupcov zamestnancov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 311/2001 Z. z. – § 240 ods. 9

3. Účel zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany a prípustnosť dovolania podľa CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/261/2018 zo dňa 27. 6. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd rozhodoval o dovolaní proti rozsudku krajského súdu, ktorý potvrdil zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie (týkajúci sa zamietnutia jej žaloby o zaplatenie zostatku uplatňovanej istiny). Žalobkyňa žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie v tomto rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ohľadom právnej otázky týkajúcej sa absencie náležitostí zmluvy podľa § ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. a na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ohľadom právnej otázky týkajúcej sa absencie náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.

Právna veta:

I keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t. j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ CSP. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k CSP zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v CSP reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 CSP), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docieľenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Prípustnosť dovolania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 422 ods. 1 písm. a/ a b/

4. Kolaudačné rozhodnutie ako titul nadobudnutia vlastníctva k rozostavanému bytu

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5S/165/2017 zo dňa 21. 5. 2019

Anotácia:

Žalobca sa žalobou doručenou správneému súdu domáhal zrušenia rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, odbor opravných prostriedkov, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a rovnako zrušenia rozhodnutia prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie žalovanému.

Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor (ďalej len „prvostupňový orgán“) na základe žiadosti žalobcu začal konanie vo veci opravy chyby v katastrálnom operáte v zmysle § 59 zákona č. 162/1995 Z. z., týkajúcej sa zápisu titulu nadobudnutia k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX k.ú. M. W. byt č. XX na X.p. a garáže č. XX bytového domu s.č. XXXX na p.č. XXX/XX, XX, XX, E. XX, XX, XX, vo vchode E. XX.

Žalobca žiadal v zmysle ustanovení § 59 zákona č. 162/1995 Z. z. zrušiť zápis titulu nadobudnutia: Dohoda o zmene dispozíčného usporiadania a prevod rozostavaných bytov, nebyt. priestorov a garáží a zapísať titul nadobudnutia: Zmluva o výstavbe domu a zriadení vecného bremena z 24.02.2001, ktorej vklad do katastra nehnuteľnosti bol povolený dňa 13.03.2001 pod O.-XXX/XXXX.

Právna veta:

Správny súd k zápisu vykonaného prvostupňovým orgánom z titulu nadobudnutia na základe tzv. kolaudačného rozhodnutia uvádza, že kolaudačné rozhodnutie je rozhodnutím príslušného stavebného úradu, teda správneho orgánu, ktoré oprávňuje stavebníka na užívanie stavby, a to bez ohľadu na to, či ide o obytný dom s bytmi alebo aj inú stavbu. Kolaudačné rozhodnutie nie je podmienkou nadobudnutia vlastníckeho práva alebo prevodu vlastníckeho práva k rozostavanému bytu. Účelom kolaudačného rozhodnutia je, aby sa jednotlivým stavebníkom povolilo užívanie stavby na bytové účely s presným určením jednotlivých bytov a nebytových priestorov. Aj keď v Zmluve o výstavbe bolo dohodnuté, že stavebníci sa stanú vlastníkami bytov, nebytových priestorov a garážových státí, aj spoluvlastníkmi spoločných častí, zariadení a príslušenstva domu dňom, keď nadobudne právoplatnosť rozhodnutie stavebného úradu o povolení užívania bytového domu alebo jeho časti, to neznamená, že až do rozhodnutia príslušného stavebného úradu, stavebníci nie sú vlastníkami rozostavaného bytového domu v príslušnej fáze rozostavanosti.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Vlastníctvo bytov, Výstavba domu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 182/1993 Z. z. – § 21

5. K zodpovednosti školy a školského zariadenia za škodu pri úraze dieťaťa pri výchove v vzdelávaní

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/99/2019 zo dňa 27. 5. 2019

Anotácia:

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa bola v čase vzniku úrazu žiačkou základnej školy (žalovaná 1/), k zraneniu došlo nepochybne v čase vyučovacieho procesu, do ktorého sa zahŕňa aj čas prestávky medzi jednotlivými vyučovacími hodinami. Žalovaná 1/ bola povinná zabezpečiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí počas vyučovacieho procesu. Keď došlo k zraneniu poškodenej, táto sa nachádzala v triede, pričom z výpovedí svedkov, listinných dôkazov, ako aj obsahu vyšetrovacieho spisu, je zrejmé, že k úrazu došlo následkom nevládnutia hnevlivej reakcie mal. O. N. na správanie spolužiakov, keď v afekte vzal do ruky peračník a hodil ho bez úmyslu ublížiť poškodenej do blízkosti miesta, kde sa nachádzala.

Z vykonaného dokazovania súd nezistil, že by dozor počas malej prestávky bol zanedbaný. Uvedená skutočnosť však nemá vplyv na druh a rozsah zodpovednosti žalovanej 1/ za úraz poškodenej.

Právna veta:

Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka sa použije, ak konkrétny prípad spôsobenia škody nespadá pod niektoré iné ustanovenie Občianskeho zákonníka o náhrade škody, ktoré ustanovuje osobitné podmienky (predpoklady) zodpovednosti za škodu, alebo ak zodpovednosť za škodu nie je osobitne upravená v ustanoveniach iného zákona tvoriaceho súčasť právneho poriadku Slovenskej republiky. Tento princíp sa uplatní aj v prípade zodpovednosti školy a školského zariadenia za škodu pri úraze dieťaťa alebo žiaka, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi, keďže zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov neobsahuje osobitnú úpravu náhrady škody. Ustanovenie § 144 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov síce zakotvuje právo dieťaťa alebo žiaka na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi, avšak v žiadnom prípade nie je možné považovať ho za osobitnú úpravu náhrady škody za školský úraz. Nakoľko prípad zodpovednosti školy alebo školského zariadenia za školský úraz nie je osobitne upravený v uvedenom zákone (ani v inom právnom predpise), použije sa na daný prípad ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka o všeobecnej zodpovednosti za škodu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Škola, zodpovednosť za škodu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 420,
245/2008 Z. z. – § 144 ods. 1 písm. o)

6. Rozhodovacia právomoc o statuse SZČO v poistných vzťahoch

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/12/2019 zo dňa 25. 6. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd SR ako súd dovolací uznesením vo veci rozhodol tak, že uznesenie Okresného súdu aj Krajského súdu zrušil, konanie zastavil a vec postúpil Sociálnej poisťovni. Spor spočíval v tom, že žalobca namietal právomoc žalovaného (Sociálnej poisťovne) rozhodovať, pretože do vecnej pôsobnosti žalovaného patrí len rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia, a žalovaný v rámci tejto svojej pôsobnosti rozhodol len o trvaní povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia žalobcu a tento vecný rámec rozhodovania nebol a ani nemohol byť prekročený. V danom prípade je predmetom konania určenie, že žalobca nie je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa zákona o sociálnom poistení. Z dôvodov žaloby vyplýva žalobcov (dovolateľov) nesúhlas s rozhodnutím Sociálnej poisťovne o tom, že žalobcovi ako osobe samostatne zárobkovo činnnej povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo.

Právna veta:

Otázka, ktorý orgán je oprávnený rozhodovať vo veciach existencie sociálneho poistenia je v právnom poriadku Slovenskej republiky upravená výslovne. Je ním Sociálna poisťovňa, ktorá bola zákonom zriadená ako verejnoprávne inštitúcia na výkon sociálneho poistenia.

Do jej právomoci preto patrí rozhodovanie o zániku sociálneho poistenia a otázok s tým súvisiacich, teda aj o otázke, či je osoba samostatne zárobkovo činná alebo nie.

Pokiaľ sa teda dovolateľ domáha určenia, že nie je samostatne zárobkovo činnou osobou, ide o vec, ktorá nepatrí do právomoci súdov. Nejde totiž o súkromnoprávnu vec v zmysle § 3 CSP. Neprichádza do úvahy ani aplikácia § 4 CSP, pretože iný predpis takúto právomoc výslovne dáva inému orgánu ako súdu. Súdny prieskum prichádza do úvahy iba v rámci súdov konajúcich o žalobách proti rozhodnutiam tohto orgánu, teda Sociálnej poisťovne.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Konanie vo veciach sociálneho poistenia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 461/2003 Z. z. – § 177

7. Čo sa považuje za bežnú súčasť domu bez ohľadu na to, ako je to k domu pripevnené

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/311/2018 zo dňa 25. 10. 2018

Anotácia:

Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobca domáhal, aby súd zakázal žalovaným 1/, 2/ právne nakladať s kachľovou pecou. Svoj návrh odôvodnil tým, že vydražil Rodinný dom, avšak žalovaní 1/, 2/ podali žalobu o neplatnosť tejto dražby. V rámci tohto konania žalobcovi uložené zdržať sa zásahov do Rodinného domu až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Toto konanie dosiaľ skončené nie je. Žalobca však cez sociálne siete zistil, že žalovaní 1/, 2/ ponúkajú na internete na predaj kachľovú pec, ktorá je súčasťou Rodinného domu a ostatné veci popísané vo výroku rozhodnutia, ktoré sú súčasťou domu.

Právna veta:

Bežnou súčasťou domu sú aj zariadenia určené na jeho vykurovanie, a to nie len kotol a radiátory, ale napríklad aj kachľová pec, ďalej rozvody elektrickej energie, vody a kanalizácie a rovnako aj na tieto rozvody napojené príslušenstvo slúžiace tomu, aby služby týmito rozvodmi dodávané, bolo možné užívať. V tomto smere je možné za príslušenstvo domu považovať vodovodné batérie slúžiace na otvorenie a uzatváranie ventilu prívodu vody, vane, umývadlá a drezy slúžiace na jej zachytávanie a následne aj vypúšťanie, bojler slúžiaci na jej tepelnú úpravu, či toalety, ktorých spoločným účelom je aj zabezpečenie osobnej hygieny osôb, ktoré dom užívajú. Rovnako bežnou súčasťou domu je i kuchynská linka, keď možnosť stravovania v domácnosti možno považovať za jeden zo základných životných štandardov. Tieto predmety sú súčasťou nehnuteľnosti bez ohľadu na spôsob ich pripojenia k nehnuteľnosti. Bez akejkoľvek z vyššie uvedených súčastí domu, ktoré zaiste (bez ohľadu na spôsob ich upevnenia) možno technicky od domu oddeliť, by totiž bolo jeho užívanie značne sťažené (napr. nemožnosť jeho vykurovania pri absencii kachľovej pece, nemožnosť alebo značné sťaženie realizovania základných hygienických úkonov pri absencii vodovodných batérií, umývadiel, vane, bojleru, či toalety a podobne), nehovoriac už o poklese hodnoty nehnuteľnosti ako takej.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Súčasť veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 120

8. Zámerné neuplatnenie práva na výživné matkou a dôvod pre priznanie výživného späť

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 8CoP/1/2019 zo dňa 31. 5. 2019

Anotácia:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zastavil konanie o určenie otcovstva, mal. E. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorej uložil povinnosť maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazal prispievať na jeho výživu.

Proti výroku o výživnom a dlžnom výživnom za obdobie od 11.10.2014 do 10.10.2017 podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutej časti a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie Konštatoval, že pre určenie výživného za obdobie 3 rokov späť od podania návrhu neboli splnené zákonné podmienky, t.j. dôvody hodné osobitného zreteľa, prečo matka maloletého nepodala návrh skôr.

Právna veta:

Odvolací súd sa odklonil od ustálenej súdnej praxe ohľadom posúdenia dôvodov hodných osobitného zreteľa pri posudzovaní zákonných podmienok pre určenie výživného 3 roky späť od podania návrhu podľa § 77 Zákona o rodine práve so zreteľom na najlepší záujem maloletého, voči ktorému si otec v dôsledku konania obidvoch rodičov v rozpore s jeho najlepším záujmom neplnil vyživovaciu povinnosť od jeho narodenia celých 16 rokov napriek tomu, že obidvaja rodičia si boli vedomí toho, že otec maloletého je jeho biologickým otcom a táto skutočnosť, tak ako to vyplýva z vyjadrení rodičov medzi nimi bola nesporná. Vzhľadom na to, že obidvaja rodičia si boli vedomí vyživovacej povinnosti a ostatných rodičovských práv a povinností k maloletému, dospel odvolací súd k záveru, že v tomto prípade by nebolo spravodlivé bezdôvodnú nečinnosť matky maloletého súvisiacu s nepodaním návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vyhodnotiť v neprospech maloletého. Takéto právne posúdenie veci by bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletého, kedy by nečinnosť obidvoch rodičov bola v konečnom dôsledku na prospech otca maloletého, ktorý napriek tomu, že o svojom otcovstve k maloletému vedel a bol si aj vedomý svojich povinností voči maloletému od jeho narodenia, vedome nekonal, čím sa vyhol plneniu si rodičovských povinností a všetku zodpovednosť za konanie v záujme maloletého ponechal na matke. Podľa názoru odvolacieho súdu je povinnosťou obidvoch rodičov konať v najlepšom záujme dieťaťa a riadne si plniť svoje rodičovské práva a povinnosti k nemu, pretože od mal. dieťaťa nie je možné očakávať aktívny prístup pri uplatňovaní a bránení svojich práv. Za podmienok, kedy obidvaja rodičia od narodenia dieťaťa vedeli o otcovstve otca maloletého a napriek tomu ani jeden z nich nekonal v najlepšom záujme maloletého, by bolo bez ďalšieho nespravodlivé, aby v konečnom dôsledku z dôvodu nečinnosti matky získal otec finančný prospech na úkor maloletého z vedomého neplnenia si svojich rodičovských povinností. Vychádzajúc z nesporne zisteného skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že v tejto právnej veci boli splnené podmienky na odklon od ustálenej súdnej praxe pri aplikácii § 77 Zákona o rodine nota bene, takéto rozhodnutie je v súlade aj s článkom 2 Základných princípov CSP.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné pre maloleté dieťa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 77 ods. 1

9. Pri posudzovaní splnenia podmienok pre vrátenie daru sú súdy povinné skúmať aj správanie darcu

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 25Co/89/2018 zo dňa 20. 6. 2019

Anotácia:

Predmetom konania je vrátenie nehnuteľností, ktoré mali byť darované žalobkyňou a aj jej nebohým manželom, a to žalovanej darovacou zmluvou zo dňa 10.1.2015. V podanej žalobe ako dôvod vrátenia týchto nehnuteľností žalobkyňa uviedla, že je to agresívne a vulgárne správanie sa žalovanej voči žalobkyňi, a taktiež aj nevhodné správanie sa k jej rodinným príslušníkom, a to k dcére A. E., pri konflikte, ku ktorému malo dôjsť v júni 2015. Pri tomto konflikte jej dcéra A. E. vyhlásila, že kvôli správaniu žalovanej sa bojí žalobkyňu navštevovať. Uvedené správanie žalovanej pôsobí veľmi zle na jej zdravotný stav a ďalej ako dôvod uvádzala skutočnosť, že žalovaná neprejavuje o jej osobu žiaden záujem a neposkytuje jej potrebnú starostlivosť, ktorú si jej zdravotný stav vyžaduje.

Právna veta:

Pri aplikácii § 630 Občianskeho zákonníka, súdy prihliadajú aj na to, či správanie obdarovaného nebolo vyprovokované samotným darcom. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba podľa tohto názoru vychádzať z princípu vzájomnosti. Treba preto brať do úvahy a hodnotiť aj správanie sa darcu, zistiť, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V takomto prípade by sa totiž darca úspešne domáhať vrátenia daru nemohol, lebo reakciu obdarovaného, i keby bola niekedy nevhodná, by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Išlo by v takomto prípade o spoločensky nežiadúcu vzájomnú komunikáciu medzi darcom a obdarovaným, ktorú by sotva bolo možné charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Vrátenie daru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 630

10. K dôkaznému bremenu ohľadom totožnosti cestujúceho v prípade odcudzenia občianskeho preukazu

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/180/2018 zo dňa 27. 5. 2019

Anotácia:

Žalobca sa svojou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 70,70 eur z dôvodu, že sa žalovaný dňa 30.3.2016 na linke MHD č. 5 v Bratislave nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným dokladom na výzvu kontrolného orgánu a náhradu trov konania.

Právna veta:

Nesporným v danej veci je, že dňa 30.3.2016 na linke MHD č. 5 v čase o 15.46 hod. revízor zistil, že osoba, ktorá predložila občiansky preukaz žalovaného cestovala bez platného cestovného lístka a v ten istý deň, žalovaný nahlásil stratu občianskeho preukazu, ktorým sa osoba cestujúca bez platného cestovného lístka preukázala revízorovi. Zo strany žalobcu boli preukázané všetky predpoklady pre priznanie ním uplatneného nároku. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že v čase, keď došlo ku kontrole revízorom na linke č. 5 dňa 30.3.2016 v čase o 15.46 hod. mal odcudzený občiansky preukaz, bolo na ňom uvedené i preukázať. Hoci súdu predložil potvrdenie, ktoré vydalo OO PZ SMV Bratislava I dňa 30.03.2016 o tom, že žalovaný uvedeného dňa nahlásil stratu občianskeho preukazu, z daného potvrdenia nie je zjavné, o akom čase k tomu došlo a či tak ako uviedol súd prvej inštancie, nie je vylúčené to, že žalovaný skutočne uvedeného dňa cestoval bez platného cestovného lístka a stratu svojho občianskeho preukazu nahlásil až po revízorom vykonanej kontrole. Odstrániť uvedené pochybnosti mal žalovaný a na ňom stálo dôkazné bremeno. V danom prípade sa preto odvolací súd nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že bolo na žalobcovi preukázať jeho tvrdenie o tom, že žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Správne právo

Právny inštitút: Zmluva o preprave osôb

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 514/2009 Z. z. – § 8 ods. 5, § 16 ods. 4 písm. c), d)
40/1964 Zb. – § 760

11. K limitom zmluvnej slobody účastníkov odstúpenia ohľadom dojednania podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/287/2018 zo dňa 15. 5. 2019

Anotácia:

Predmetom sporu je žaloba žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného Lesného spoločenstva. Z listu vlastníctva je jednoznačne preukázané, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou na základe darovacej zmluvy. Bolo nesporné, že od predchádzajúcej darovacej zmluvy medzi E. Z. a žalobkyňou žalobkyňa odstúpila na základe dohody o odstúpení. Táto dohoda bola uzatvorená len medzi darcom E. Z. a žalobkyňou a nebola uzavretá s tretím subjektom – žalovaným. Nesporné bolo aj to, že žalovaný žalobkyňu za sporné časové obdobie nevyplatil žiadne podiely, nepredložil k tomu žiadne účtovné ani iné dôkazy.

Právna veta:

Odvolačný súd považuje za plne akceptovateľný výklad § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka v tom smere, že ak označené zákonné ustanovenie umožňuje účastníkom odstúpenia od zmluvy dohodnúť sa inak, vzťahuje sa uvedené na možnosť dohodnúť len inú časovú pôsobnosť (nie od počiatku) odstúpenia od zmluvy, nie však zadefinovanie iných účinkov, ako je zákonom výslovne vymedzené zrušenie zmluvy, od ktorej je odstupované.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Odstúpenie od zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 48 ods. 2

12. Ak sa navrhovateľ na pojednávaní nevie vyjadriť k príčinám rozvratu manželstva, nie je to dôvod pre zamietnutie návrhu o rozvod

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/14/2019 zo dňa 28. 6. 2019

Anotácia:

Navrhovateľka sa návrhom domáhala rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. Prvostupňový súd potom dospel k záveru, že aktuálne je síce manželstvo účastníkov narušené, no nejde v manželstve o tak vážne narušenie vzťahov a ich trvalý rozvrat do tej miery, že by už manželstvo nemohlo plniť svoj účel a že by bola možnosť obnovy manželského spoložitia úplne vylúčená. Súd hlavne poukazuje na to, že príčiny, ktoré podľa navrhovateľky viedli k jej odchodu zo spoločnej domácnosti sú odstrániteľné, a to pomocou vzájomnej komunikácie.

Právna veta:

Skutočnosť, že navrhovateľka sa na pojednávaní (v stresovej situácii) nevedela verbálne vyjadriť k otázkam ohľadne príčin rozvratu manželstva, nemôže byť dôvodom pre zamietnutie návrhu o rozvod manželstva.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Rozvod

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 23

13. K vyvráteniu dôkazu verejnou listinou

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/55/2019 zo dňa 5. 2. 2020

Anotácia:

Okresný súd vo veci opätovne rozhodol po tom, čo odvolací súd jeho skorší zamietajúci rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po doplnenom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcov je dôvodný a žalobe vyhovel. Poukázal na závery odvolacieho súdu a doplnil, že nemohol zohľadniť 10 ročnú premlčaciu dobu o vydržaní žalovanej 1/, nakoľko sa preukázalo, že notársku zápisnicu svedkovia K. a N. nepodpísali, a teda nehnuteľnosti nemožno nadobudnúť od nevlastníka na základe pochybenia pri podpisovaní notárskej zápisnice.

Právna veta:

Pokiaľ ide o verejné listiny ktoré majú charakter osvedčenia alebo potvrdenia, treba hodnotiť nielen ich pravosť (či pochádzajú od vystaviteľa), ale aj pravdivosť ich obsahu. Pravá verejná listina, o ktorej správnosti v konaní nevznikli pochybnosti, môže byť zbavená svojej dôkaznej sily len tak, že účastník tvrdí skutočnosti a ponúkne dôkazy, ktorými bude preukázaná nepravdivosť listiny (porovnaj slová zákona „pokiaľ nie je preukázaný opak“).

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dokazovanie, Verejné listiny

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 205

14. Vyhlásenie dlžníka ako dôkaz o prevzatí predmetu pôžičky

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co/26/2019 zo dňa 30. 5. 2019

Anotácia:

Z dokazovania vykonaného v priebehu celého konania súd prvej inštancie zistil, že medzi žalobcom a žalovaným podpísaná bola dňa 4.2.2014 zmluva o pôžičke, na základe ktorej mal žalobca ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi požičať finančné prostriedky vo výške 1.290 eur s tým, že žalovaný sa zaviazal tieto peniaze žalobcovi vrátiť do 4.5.2014. Žalovaný však namietal, že by mu mal žalobca požičať finančné prostriedky podľa zmluvy o pôžičke, na ktorú sa v žalobe odvolával. Zmluvu podpísal, nakoľko žalobca mu povedal, že pokiaľ zmluvu o pôžičke nepodpíše, nedostane prácu vo Y.. Prácu vo Y. nedostal a takisto nedostal žiadne peniaze od žalobcu. Podľa žalobcu úmyslom dohody bolo to, že žalobca zabezpečí pre žalovaného zamestnanie, pri ktorom mal používať alebo uplatňovať zväračský kurz, a keďže žalovaný zväračský kurz nemal a nemal peniaze, dohodol sa s ním na tom, že namiesto neho zaplatí zväračský kurz, ktorý stál 1.290 eur v zväračskej škole. Potom mal dostať žalovaný prácu a postupne splátkami zo mzdy mal žalovaný žalobcovi túto sumu vrátiť, zahraničný partner však od zmluvy odstúpil, a preto žalovanému žiadnu prácu v zahraničí nemohol zabezpečiť.

Právna veta:

Dôkazom o odovzdaní predmetu pôžičky nie je podpísanie zmluvy o pôžičke s textom, ktorým dlžník podpísaním potvrdzuje prevzatie sumy, ktorá mala byť predmetom požičania. Pokiaľ táto skutočnosť je za stavu spochybnenia nepreukázaná inými skutkovými okolnosťami, nie je možné dospieť k záveru, že suma, ktorá mala byť požičaná, požičanou skutočne bola.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluva o pôžičke, Dôkazné bremeno

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 657
160/2015 Z. z. – § 151, § 191

15. Uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/47/2018 zo dňa 27. 6. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd SR rozhodoval o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu tak, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa §387 ods. 1 C.s.p.; vo výroku o náhrade trov konania rozhodnutie zmenil tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal. Okresný súd Ružomberok rozsudkom žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplata náhrady za bolesť zamietol. Súd prvej inštancie ako dôvodnú vyhodnotil námietku premlčania vznesenú zo strany žalovanej. Okresný súd odmietol argument, že by na spočívanie premlčacej doby malo vplyv konanie vedené tamojším súdom pod sp. xxx, kde sa žalobca domáhal určenia, že obsah a podmienky dodávateľskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu.

Právna veta:

Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, je treba považovať len taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. V konaní riadne pokračuje účastník vtedy, ak nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Premlčacia doba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 101 a 106